

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi tullilain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 204/1998 vp laiksi tullilain muuttamisesta. Eduskunta, jolle hallintovaliokunta on

antanut asiasta mietintönsä n:o 18/1998 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

tullilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun tullilain (1466/1994) 27 §:n 2 momentti ja 28 §:n 1 momentin 4 kohta,

muutetaan 13 §:n 1 momentti, 21 §, 23 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 24 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentin johdantokappale, 2 kohta ja 2 momentti, 27 §:n 1 momentti ja 28 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 kohta, sellaisena kuin niistä on 26 §:n 2 momentti laissa 694/1998, sekä

lisätään 9 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 331/1996, uusi 3 momentti, 13 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 23 a ja 23 b §, 26 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laissa 694/1998, uusi 3 momentti ja 28 §:ään uusi 3 momentti, seuraavasti:

9 §

Tullittomia ovat kolmannelta maasta Suomen tullialueelle saapuvan moottoriajoneuvon ja erikoiskontin poltto- ja voiteluaineet niin kuin tullittomuusasetuksen 112—116 artiklassa säädetään. Euroopan talousalueen ulkopuolelta maanteitse Suomen tullialueelle saapuvan hyötyajoneuvon polttoainesäiliön sisältämä polttoaine on tullitonta kuitenkin enintään 400 litraan asti ja erikoiskontin polttoainesäiliön sisältämä polttoaine enintään 200 litraan asti matkaa kohti.

13 §

Tullitoimenpide on suoritettava aiheuttamatta suurempaa haittaa tai vahinkoa kuin sen suorittamiseksi voidaan pitää puolustettavana. Tullitoimenpiteiden on oltava perusteltuja suhteessa tehtävän tärkeyteen ja kiireellisyyteen sekä tilanteen kokonaisarviointiin vaikuttaviin seikkoihin.

21 §

Tullilaitoksen henkilörekistereitä ovat valvontatietorekisteri, tutkinta- ja virka-apujärjestelmä, Euroopan unionin tullitietojärjestelmä sekä tullilaitoksesta annetussa laissa (228/1991) säädettyjen tehtävien hoitamiseksi 22 §:ssä tarkoitetut rekisterit. Rekistereihin sovelletaan henkilörekisterilakia (471/1987), jollei tässä laissa toisin säädetä.

23 §

Tullihallituksen pitämä valvontatietorekisteri on tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi tullilaitoksen käyttöön tarkoitettu pysyvä henkilörekisteri. Rekisteristä voivat saada tietoja teknisellä käyttöyhteydellä vain tullirikosten estämis- tai selvittämistehtävissä toimivat virkamiehet. Rekisteriin saa kerätä ja tallentaa tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi tarpeellisia tietoja henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

Valvontatietorekisteriin saa tallettaa henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista nimen, kutsumanimen, henkilötunnuksen, sukupuolen, tuntomerkit, äidinkielen, kansalaisuuden, kotipaikan ja osoitteen, ulkomaalaisen henkilön matkustusasikirjan tiedot sekä henkilöä koskevat hänen omaan turvallisuuteensa tai tullimiehen työturvallisuuteen vaikuttavat tiedot samoin kuin tiedot epäilystä rikoksesta, rikoksen yhteydessä käytettävästä kulkuneuvosta ja epäiltyyn rikokseen liittyvästä liikeyrityksestä.

23 a §

Tutkinta- ja virka-apujärjestelmä on rikosten ennalta estämistä ja selvittämistä varten tullihallituksen pitämä pysyvä henkilörekisteri.

Rekisteriin talletetaan tiedot tull- ja muista rikoksista tehdyistä ilmoituksista, tullirikosasioissa tehdyistä pakkokeinoina mukaisista pakkokeinoista, rikosasioissa koti- tai ulkomaalaiselle viranomaiselle annetuista virka-avusta sekä tullirikosasioissa tiedoksi annetuista rangaistusvaatimuksista.

Tutkinta- ja virka-apujärjestelmään saa tallettaa sellaisia rikoksesta epäillyn tai esitutinnan taikka pakkokeinojen kohteena olevan henkilön henkilöllisyyttä koskevia sekä muita tietoja, jotka mainitaan 23 §:n 2 momentissa ja lisäksi tarpeellisia rikoksen yksilöintiin liittyviä tietoja.

Ilmoittajina, todistajina tai asianomistajina esiintyvistä taikka asiaan muutoin liittyvistä henkilöistä saa tallettaa henkilötunnuksen, suku- ja etunimen, ammatin, osoite- ja puhelinnumerotiedot sekä kansalaisuus- ja syntymäaikatiedot.

23 b §

Euroopan unionin tullitietojärjestelmään saa tallettaa tietotekniikan käytöstä tullialalla tehdyn yleissopimuksen 4 artiklassa tarkoi-

tettuja henkilötietoja ja muita tietoja tavaroiden tuontia, vientiä ja kauttakuljetusta koskevien laissa säädettyjen kieltojen ja rajoitusten rikkomisen ehkäisemiseksi, tutkimiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi sekä laittomasta huumausaineiden kaupasta peräisin olevan taikka siinä käytetyn omaisuuden tai tuoton siirtoa, muuntamista, kätkemistä tai peittelyä käsittävien rikosten ehkäisemiseksi, tutkimiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi, jos epäiltävästä rikoksesta voi seurata vankeutta.

Euroopan unionin tullitietojärjestelmästä saatuja henkilötietoja saa ilman tiedot tallettaneen valtion ennalta antamaa lupaa käyttää vain 1 momentissa tarkoitettuun tarkoitukseen.

Tullitietojärjestelmän tietoja ei saa ilman tiedot tallettaneen valtion lupaa kopioida muihin henkilörekistereihin.

Tiedot tullitietojärjestelmään tallettaa Tullihallitus, joka myös vastaa tullitietojärjestelmän moitteettomasta soveltamisesta Suomessa.

24 §

Rekistereihin tallennettujen henkilötietojen säilyttämisen tarpeellisuus on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Valvontatietorekisteristä tiedot on poistettava 10 vuoden kuluessa viimeisen tiedon merkitsemisestä. Tutkinta- ja virka-apujärjestelmästä tiedot on poistettava viimeistään yhden vuoden kuluttua epäillyn rikoksen syyteoikeuden vanhenemisesta ja muut ilmoitustiedot viimeistään viiden vuoden kuluttua ilmoituksen kirjaamisesta.

26 §

Tulliviranomainen saa luovuttaa, myös teknisen käyttöyhteyden avulla, henkilötietoja, jotka ovat tarpeen:

2) ulkomaalaisvirastolle kansalaisuuslain ja -asetuksen sekä ulkomaalaislain (378/1991) ja -asetuksen (142/1994) mukaisten tehtävien hoitamista varten;

Valvontatietorekisterin tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain poliisille ja rajavartiolaitosviranomaisille rikosten ehkäisyä ja tutkintaa varten. Näitä tietoja samoin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa keskusrikospoliisille myös luovutettavaksi edelleen Euroopan poliisiviraston perustamisesta

tehdyn yleissopimuksen (SopS 79/1998) mukaisesti Euroopan poliisivirastolle ja Schengenin tietojärjestelmän keskustietokantaan tallettavaksi.

Euroopan unionin tullitietojärjestelmän tietoja saa ilman tiedot tallettaneen jäsenvaltion lupaa luovuttaa vain poliisille, rajavartiolaitokselle ja syyttäväviranomaisille 23 b §:n mukaisesti käytettäväksi. Poliisille ja rajavartiolaitokselle tiedot saa luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla.

27 §

Tulliviranomainen saa luovuttaa ulkomaille tullilaitoksen henkilörekistereihin tallennettuja ja muita tietoja seuraavasti:

1) tulliyhteistyöneuvostolle (CCC) sellaisista tullirikoksista, joista saattaa seurata vankeutta;

2) tulliviranomaiselle rikosten ehkäisemistä, selvittämistä ja syyteharkintaan saattamista varten;

3) yhteisön tullitietojärjestelmään jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisessä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tullijä ja maatalousasioita koskevan lainsäädän-

nön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 515/97 mukaisesti.

28 §

Tulliviranomaisella on oikeus saada tullilaitokselle kuuluvien tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja, myös teknisen käyttöyhteyden avulla, sillä tavoin kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan:

2) passintarkastusta varten ulkoasiainministeriön tietojärjestelmien viisumi-, oleskelu- ja työlupapäätöksistä sekä ulkomaalaisviraston tietojärjestelmistä ja rajavartiolaitokselta ulkomaalaisten maahantulon ja maastalähdön valvontaa koskevista rekistereistä;

Virkatehtävän suorittamiseksi tarpeelliset tiedot on oikeus saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä maksutta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

